

U Beogradu je održan još jedan u nizu protesta kojima se ukazuje na velike probleme koje izazivaju izgradnje mini hidroelektrana.

U protekle dve godine se mnogo važnih bitaka vodi na Staroj planini, na rakitskoj reci, na kopaoničkom, kraljevačkom i resavskom području, u Brajkovini, Štrpcu – bitke za vodu, za opstanak, za život.

Za svojevrsne pobede u vidu donetih rešenja od strane državnih institucija o zabrani gradnje ili obustavljanju započete gradnje mini hidroelektrana investitoru najčešće ne haju, već bahato i beskrupulozno nastavljaju započeti posao.

Scene kojima svedočimo zahvaljujući fotografijama i snimcima koje na društvenim mrežama dele ekološki aktivisti veoma su potresne: meštani tih sela su, zbog izostanka reakcije države na kršenje zakona, primorani da goloruki pokušaju da odbrane ne svoju reku i potok, već pravo na život. Staramajke koje sa štapovima u rukama potpomažu svaki svoj korak da bi se smenjivale na danonoćnoj straži u Toplom Dolu, ne bore se za sebe – niko sa mudrošću sticanom 93 ili 95 godina to ne radi. One to rade za sve nas.

‘Ne gasite nam ognjišta’

U subotu 21. septembra, u Pionirskom parku u Beogradu je održan još jedan u nizu protesta kojima se ukazuje na velike probleme koje izgradnje mini hidroelektrana izazivaju. Park je bio ispunjen ljudima. Da li je bilo dve, tri ili pet hiljada je nebitno, jer je Beograd dvomilionski grad i trebalo je da nas bude bar dvadeset puta više. Ta nezainteresovanost za tuđu muku, bavljenje samo svojim problemima i strah da se bude viđen na skupovima podrške građanskim vrednostima, doveli su nas u poziciju da sa nama vlast i oni bliski vlasti rade šta hoće.

Govornici su se smenjivali na bini postavljenoj blizu zgrade Predsedništva. Čula se reč struke, aktivista, novinara, javnih ličnosti. Ja ću od svih tih veoma važnih reči izgovorenih hrabro, u javnosti, preneti govor poljoprivrednika Dobrivoja Katića iz Brusa, u integralnoj verziji. Dok je govorio, primetila sam da mu je ruka kojom je držao papir nekoliko puta zadrhtala. Glas nije:

„Dve godine se mi, braćo i sestre, borimo sa investitorima koji hoće da nam naša varoš bude na dve cevke. Zadnjih tri meseca dežuramo i danju i noću da odbranimo reke od silnih mašina i ogromnih cevi. Za sada nekako uspevamo. Sa mnogih protesta smo, građani, pozivali sve državne institucije i predsednika države da nam pomogne i usmeri investitore da taj svoj kapital ulože u druge investicije i zaposle mnogo više mladih naraštaja, ali na žalost sve je propalo. Evo sad smo se skupili ovde na pragu vlade Republike Srbije,

predsednika Vučića, sa molbom da nam pomognu da naša deca ostanu da žive i rade тамо где су наши preci živeli, da nam se ne gase ognjišta jer mi smo mala potkopaonička opština koja živi od poljoprivrede i nešto turizma“, rekao je Katić, koji je dodao:

“Želimo da naša Graševka još dugo teče, pored nje se nalaze restorani koji su ugostili mnogo gostiju, pored nje su voćnjaci, malinjaci, kupinjaci, bašte, njive. Ako nam reku stave u cevi sve to propade, naša deca odoše u svet, a mi nestadosmo. Ta naša reka je žila kucavica za opstanak i život, a ovo nikako nije razvoj sela za koji se zalaže naša država, već je uništavanje sela. I još jednom molimo sve državne institucije da nas čuju, da nas razumeju, da nas pomognu da se obračunamo sa moćnim pojedincima, takozvanim investitorima. Na kraju da vam prenesem poruku mojih meštana: proklet bio ko Graševku u cev stavio!”

‘Ne bih prihvatio predsjednikov poziv’

Sva suština ove borbe stala je u desetak redova sročenih jednostavnim rečima. Kome nije jasno da je došao trenutak kada mora da se povuče crta i kaže - e, sad je stvarno dosta, taj ozbiljno mora da se zamisli nad smislom i svrhom svog postojanja.

Podršku organizatoru protesta, pokretu „Odbranimo reke Stare Planine“, pružile su i druge organizacije građanskog fronta, poput pokreta „Odbranimo šume Fruške gore“ koji se bori protiv višegodišnje, besomučne seče drveća u ovom nacionalnom parku.

Prisutni su bili i predstavnici udruženja „Ne davimo Beograd“. Javnosti dobro poznatog aktivistu ovog udruženja Dobricu Veselinovića zamolila sam da komentariše, prvo, kako će odluka grada Pirot da iz prostornog plana izbriše sve lokacije za izgradnju MHE na prostoru Stare planine uticati na već izgrađene hidroelektrane i, drugo, poziv predsednika države na sastanak 29. septembra:

„Već napravljene hidroelektarne će ostati i sledeća borba će biti za njihovo uklanjanje. Ali ja bih bio i dosta oprezan sa time što je grad Pirot rekao da će se stopirati dalja izgradnja jer se uvek nađe nekakva legalna začkoljica, a i nije toliko neuobičajeno u Srbiji da se gradi bez dozvole. Ja lično na poziv predsednika ne bih odgovorio zato što mislim da on nije nadležan za to i da mu se daje veća moć nego što je zapravo ima.“

Izvor: balkans.aljazeera.net